

## פרדוקטור ל' 32

מישיבת נעדרת החוקה, חוק ומספט  
שהתקיימה ביום ד', כ"א באייר תשי"ג-6.5.53 בשעה 08.45.

השתתפו: ט. אונא - היו"ר

ע. איכילוב

ע. אסף

ב. אזניה

ד. בר-דב-האי

י. הררי

ז. ורהפטיג

נ. חת

ע. מימון

י. קליבוב

י. שפירא

א. תבורי

נעדרו: ט. ארם

י. בדר

ט. בגין

ב. אבניאל

א. דויטש

ת. טובי

י. כסה

ק. לוז

ט. סנה

ח. רובין

ב. שרון

ד. טרי

מוזמנים: ט. רוזן - סר המספטים

א. רימלט - חבר הכנסת

ח. כהן - היועץ המספטי

א. ידין - המטנה ליועץ המספטי

ה. ויינס - מסרד המספטים

ה' הרטגלס - היועץ המספטי למשרד החקלאות

סדר היום: 1. סדר עבודת הוועדה.

2. חוק המועמדים להתייטבות חקלאית.

אני פותח את הישיבה.

היו"ר ט. אונא:

1. סדר עבודת הוועדה

היו"ר ט. אונא:

אני רוצה להודיע לחברי הוועדה כי חבר הוועדה י. בר-יהודה נאלץ לעזוב את הוועדה בגלל מחלתו. אנחנו מאחלים לו בטט הוועדה החלמה מלאה ומהירה. במקומו נכנס לוועדה חבר הכנסת ארם. יהיה עלינו לקבוע את סדרי עבודת ועדת המטנה לחוקי יסוד בזמן היעדרו של י. בר-יהודה. הייתי מציע שביחס לחוק השופטים, אחד מחברי ועדת המטנה שהשתתף בדיונים על חוק זה, יקבל עליו למלא את מקומו של בר-יהודה.

ועדת החוקה, חוק ומשפט  
6.5.53  
סדר עבודת הוועדה.

רל.

ג. ברה-רב-טא:

אני מציע שהוועדה תבקש מחבר הוועדה י. שפירא לרכז את הוועדה עד לגמר הדיון בחוק השופטים.

היו"ר ט. אונא:

עלי למסור לוועדה מי בתקשתי על ידי סיעת מפ"ם לקבל את הסכמת הוועדה להן שחבר הכנסת ארם ימלא את מקומו של חבר ו. כנסת הרייהויה כיו"ר ועדת המטנה לחוקי יסוד. אני מבין שיש רצון להשאיר את המטלה, לעת עתה, פתוחה,

י. שפירא:

צריך לבחור במישהו שימלא את מקומו של חבר הכנסת ברייהודה בתור חבר הוועדה, בדיון על חוק השופטים. אני מציע שזה יהיה חבר הכנסת ארם.

היו"ר ט. אונא:

אני מציע שבקול את הסיכום הזה, ואם חברי סיעת מפ"ם ירצו לעורר את המטלה, בדרך על כך שנית.

הוחלט:

לבקש מחבר הוועדה י. שפירא לרכז את עבודת ועדת המטנה לחוקי יסוד עד לגמר הדיון בחוק השופטים, ולהשאיר לעת עתה פתוחה את המטלה קביעת סמל מקום ליו"ר ועדת המטנה לחוקי-יסוד י. ברייהודה, אשר חלה.

היו"ר ט. אונא:

בזמן הפגרה ביקרנו בבתי סוהר. האם חברי הוועדה רוצים לקיים דיון על ביקור זה? בעצם, עניני המטרה שייכים למסדר הפנימי.

י. שפירא:

מטרת הביקור היתה שחברי הוועדה ידעו על הנעשה בבתי-הסוהר, בנוגע לדון בחוקים הקובעים עונש מאסר. על כל פנים, זאת היתה כוונת יציעי ההלצה.

ח. כהן:

יהיה מקום רב לכל השאלות המרוכזות בסדרי בתי-הסוהר בדיון על חוק דרכי ענישה, שיובא לפני הוועדה, אני מקווה, בקרוב.

הוחלט:

שאין מקום לקיים דיון בעקבות ביקור הוועדה בבתי-סוהר.

היו"ר ט. אונא:

החלטנו לקיים ביקור בבתי-דין רבניים. משום-מה לא נמצא בפגרה מספר רב של חברי שרצו להשתתף בביקור. ברצוני לשאול את חברי הוועדה אם הם רוצים לקיים את הביקור הזה.

י. שפירא:

יש הבדל בין ביקור בבתי-משפט לבין ביקור בבתי-סוהר. ביקור בבתי-סוהר מחייב ארגון והליכה בצוותא. בזמן, בבתי-דין רבניים יכול לבקר כל אדם וכן כל חבר כנסת. אינני חושב שיש טעם לביקור קולקטיבי בבתי-הדין הרבניים. כל חבר הטרגיט שאין לו די ידיעה בדבר, יוכל לעשות את הביקור הזה בלי כל קושי.

הוחלט: להסיר מסדר-היום את ענין הביקור בבתי-הדין הרבניים.

היו"ר ט. אונא:

העברנו את החוק לוועדת מטנה יחד עם בקשה לבחון שנית את הבעיות שהועלו, ובמיוחד את תזכירו של עו"ד אברהם לויין. אני מבקש מי ועדת המטנה תסיים את דיוניה בהקדם.

ועדת החוקה, חוק המיפס  
6.5.53  
סדר עבודת הועדה.

דל.

ד. בדיקת המיפס:  
בזמנו הפסקנו את הדיון בחוק זה וחייגו למלוי הבטחה  
מסוימת. יש צורך לבטל עכשיו את ועדת המיפס ולשמוע  
מה נעשה בטוח זה, ולהחליט.

היו"ר מ. אונגאר: מה טעם העניינים בחוק לתיקון פקודת הפירושים?

ח. כהן:  
הודעתי לוועדת המיפס ואני שמע להודיע גם למליאת הועדה  
כי הוועדה שהוקמה לפי סעיף 16 לפקודת סדרי השלטון  
והמספס בראשותו של הסופט חטיין, סיימה את עבודתה בביקורת הנוסח החדש של  
פקודת הפרסנות. אני אביא את דו"ח הוועדה עם הנוסח המתוקן של פקודת פרסנות  
בפני ועדה זו, והייתי מבקש שהוועדה תקדיש לכך דיון באחד הימים שבוע הבא.  
הוועדה שטיפלה בנוסח חדש זה הסקיעה בו עבודה עצומה. היא קיימה בסך הכל 14  
ישיבות, שכל אחת מהן נמשכה 4-5 שעות. על כן הדיון בוועדת החוקה יכול  
להיות יותר מהיר. הייתי מבקש שהוועדה תחיש את הטיפול בזה.

י. שפירא: אני מציע שחוק אשר יועבר אלינו על-ידי אותה ועדה, יהיה  
מונח לפנינו שבועיים, על מנת שחברי הוועדה יוכלו לעיין  
בו ולהשוותו עם הנוסח הקודם.

דיברתי כבר עם היועץ המשפטי על הצורך בתיקון סעיף 16  
לפקודת סדרי השלטון והמספס. אם קורה שבזמן שמתקבלת הצעת הנוסח החדש, מטפלים  
בהצעת תיקון לנוסח הישן, צריכה להיות אפשרות להכניס לנוסח החדש גם את  
התיקון הזה. דבר זה מחייב תיקון של סעיף 16.

אחד מחברי אותה וועדה טען בפני כי יש ליקוי בניסוח  
הזמן שבקבע לעבודת הועדה. הייתי מבקש כי המשלה מתן דעתה על תיקון הדבר  
הזה.

ח. כהן: לפי נוסח החוק, הוועדה צריכה למסור דין-וחשבון לוועדת  
החוקה תוך ארבעה חדשים.

י. הררי: אני תוסך בהצעתו של חבר הכנסת שפירא, באשר לאפשרות  
של קיבוץ החוקים.

אני מציע שבדו"ח של הוועדה לאחר שבקבל אותו,  
ולא על פי הודעת היועץ המשפטי.

ח. כהן: הודעתי מה שהודעתי לא במקום הדו"ח, אלא בהודמנות  
שהנושא הזה התעורר. אף אני חושב שטוב יהיה לתת לחברי  
הוועדה שהות של שבועיים לעיין בחומר.

תיקון סעיף 16, שחבר הכנסת שפירא הזכירו, התעכב מפני  
שהתגורר כי יהיה צורך להכניס תיקונים נוספים, גם באשר לתקופה של ארבעה חדשים.  
הקושי אינו בכך שהתקופה הזאת מאובנת, אלא שהיא קצרה מדי. אנחנו נרצה לעצמנו  
להביא בפניכם הצעה לתיקון סעיף 16 לא רק בפקודה זו.

הנחלט: הנוסח החדש של פקודת הפרסנות יובא לדיון  
שבועיים לאחר שיוגש לוועדה.

רל.

ועדת האזקה, חוק ומטפט  
6.5.53

חוק המועמדים להתיישובות הקלאית.

2. חוק המועמדים להתיישובות הקלאית.

היו"ר מ. אונג: קיבלנו תזכיר מעו"ד גורלי, ג"כ הסוכנות היהודית, ובו שורה של הערות לנוסח המתוקן של החוק. איבני יודע אם יש צורך בהוספתו לכאן, טאחר שהערות הן מאוד מפורטות.

בהגדרת המונח "ישוב קלאי" ישנה הצעת תיקון, לפיה יהיה הנוסח כדלקמן: "ישוב קלאי" פירושו - מקום שתושביו יושבו לסט התיישובות קלאית, בין בזמן אחד ובין בזמנים שונים, על ידי מוסד מיישב אחד או יותר או בעזרת גוף התיישובות ארצי, מולט אם היה אותו מקום חלק מיישוב שתושביו לא יושבו כאסור, רואים כיישוב קלאי את המקום שיהב כאסור בלבד".

הנחלט: לקבל את הצעת הנוסח המתוקן ל"ישוב קלאי".

היו"ר מ. אונג: נעבור עתה להצעות העו"ד גורלי בסט הסוכנות בסעיפים שכבר סיימנו את הדיון בהם.

לגבי הגדרת "מוסד מיישב" מציעה הסוכנות להזכיר את אשפתאאא הסוכנות הייודית במפורט.

ע. אסא: אין טעם להתנגד לתוספת הזאת, טאחר שאין בה שינוי עיני.

י. הררי: אני מתנגד לתוספת הזאת. ישנם גם מוסדות מיישבים אחרים. אין לתת לגופים המיישבים על-ידי הסוכנות היהודית עדיפות.

ג. אזוליה: אם ההסתדרות הציונית רואים בכך צורך, אנחנו חייבים, מתוך סולידריות לפעולה, להיענות לה. ואין זה פוגע בסאר המוסדות.

י. טפירא: המטלה אמנם אינה עוסקת בהתיישובות, אבל היא אולי תעסוק בהתיישובות. אבל אם הסוכנות דורשת זאת, צריך לעשות זאת.

ה' ניינס: המטלה באופן יסיר לא תעסוק בהתיישובות. אם היא תעסה זאת, היא תעסה זאת על-ידי גופים שתקים לסט כך, ואפסר יהיה להכריז עליהם ברסוסות כמוסדות מיישבים.

א. דימלט: אין להגיד שהמטלה לא תעסוק בהתיישובות. היסודות לכך כבר הונחו, ואין לדעת מה תהיה ההתפתחות בעתיד.

ע. אסא: אין זה טוב אם אגב דיון בחוק זה נחליט כי המטלה היא גוף מיישב. המטלה לא ביקשה זאת, וגם אין זה נכון.

ע. איבילוב: אני רוצה להעלות בקודה נוספת לשיקול דעת: הכנסת קיבלה לא מזמן את חוק רכישת מקרקעים. קיימת בעיית פליטים, שאין יודעים מתי היא תעלה ואם תעלה. לאור השיקול הזה האמאייף עניין לכתוב בחוק כי מטלת ישראל היא מוסד מיישב?

ה' הרטגלמ: יש נימוק נוסף מדוע המטלה אינה עוסקת בהתיישובות: ישנו חוק נכסי המדינה, לפיו המטלה אינה חפטיה בהסכרת קרקעות.

ר.ל.

ועדת החוקה, חוק ומשפט  
6.5.53  
חוק הטועמדיט להתיטבות חקלאית.

י. ספירא: הטיקול שהעלה חבר הכנסת איכילוב נראה לי, ואני מציע לכתוב: המטלה, הסוכנות היהודית, וכל גוף אחר.

ה'אויינס: אי-אפשר לכתוב זאת כשהמטלה אינה עושה זאת.

אני צריך להתייעץ בדבר עמדת המטלה להצעה הזאת.

י. הררי: אני מציע לקבל את הצעת חבר הכנסת ספירא, ואם המטלה תרצה להעיר משהו בענין זה בישיבה הבאה, נחזור לזה.

הינ'ר מ. אונג: אני מציע שנראה את הויכוח כמסוכס, אבל נדחה את ההצעה לישיבה הבאה.

הנחלט: לדחות את ההצעה בענין הגדרת "טוטו מייסב" לישיבה הבאה.

הינ'ר מ. אונג: בסעיף 2 מציע עו"ד גורלי בטם הסוכנות לכלול בטועמדיט להתיטבות גם עובדיט ציבוריט טאינס עוסקיט בחקלאות, וכן להאריך את התקופה לחמט שניט.

י. ספירא: אני מציע לא לקבל את ההצעה בדבר הרחבת תחולת החוק הזה גם על עובדיט ציבוריט. החוק הוא מסור למדי. צרכי ההתיטבות מחייביט אותו, אבל אל נרחיק לכת.

הינ'ר מ. אונג: אסר לקביעת התקופה של חמט שניט, ניטוק אחד נראה לי הגיוני: יכול לקרות טאדם מתחיל להזניח את מסקו, לאחר זאת חוזה ומעבד אותו, נאטר, חצי שנה, עד תום תקופה של שלוש שניט, ואז מזניח אותו.

י. ספירא: החוק הזה מכיון נגד אלמנטים אנטי סוציאליים, ואלה אינם אנטיט טעל-ידי התראה אפשר להחזירם למוטב.

א. רימלט: אדם יכול להזניח את מסקו גם כעבור חמט שניט או עטר שניט.

הנחלט: לא לקבל את שתי הצעות התיקון של הסוכנות היי הודית.

הינ'ר מ. אונג: לסעיף 3 ישנה הערה פרוצדוראלית, המתקבלת על הדעת: הזכאי לתבוע בפני ועדת בירור הרחקתו של טועמד מיטוב חקלאי יוכל להגיש תביעה אחת להרחקת מספר טועמדיט מיטוב חקלאי. ועדת בירור תדון בתביעה זאת ותוכל להחליט על הרחקת כל הטועמדיט או חלק מהט או לקבל או לדחות את התביעה כולה או בחלקה. אולם תוכל ועדת הבירור גם להחליט בכל שלב מסלבי הדיון על הפחת טועמד או טועמדיט לסט דיון בו או בהט בתביעות נפרדות ולהטטיך בהתאם לכך.

י. ספירא: בתוך קבוצת אנטיט יכוליט להיות מקריט יותר חסוריט ופחות חסוריט. אני מציע שהקובלנה תוגט לחוד, והוועדה תוכל לאווד את הדיון בכמה בקסות.

ע. איכילוב: אני מתנגד לתיקון הזה. חסכון בהוצאות מטפטיות הוא דבר חשוב אבל הגיטה סוכרחה להיות איטיט, אחרת עלול להיגרם עוול

לאנטיט.

ר.ל.

ועלת החוקה, חוק ומספס  
6.5.53  
חוק המועטדים להתייטבות חקלאית.

אני תוסך בהצעת חבר הכנסת שפירא. הכל תלוי במקרה.  
צריך להטאיר בידי הוועדה את האפטרות הזאת.

י. תרני:

האם יש מניעה לעשות זאת לפי הנוסח הקיים?

ע. אמרי:

לדעתי, אין לכך מניעה.

ה' ויינס:

אני מציע שנקבל זאת בעיקרון, ונטאיר למנסחים אם יש  
צורך לחסיף מטהו, כדי למנוע ספיקות.

י. שפירא:

החלטתי בענין זה תלוי במה שהוועדה תחליט בסעיף 6. אם  
הוועדה תסתפק בסעיף 6 בהזנחה ואליסות, לא אתנגד לתיקון  
הזה.

ע. איכילוב:

לקבל את הצעת הסוכנות היהודית בתיקון שהוצע  
על-ידי חבר הכנסת י. שפירא בפרינציפ, ולמסור  
למסדר המטפטים לברר אם יש צורך לכתוב מטהו בענין  
זה.

הנחלט:

הסתייגות לע. איכילוב.

בסעיף 4(ג) מעורדים מחדש את שאלת ההתראה.

היו"ר מ. אונא:

לא לקבל את הצעת התיקון בסעיף 4(ג).

הנחלט:

נמטיך בדיון על סעיפי החוק.

היו"ר מ. אונא:

סעיף 6.

סייסנו את הדיון בסעיף זה בסעיף-קטן (א) (1) ו-(2), ו-(4).

היו"ר מ. אונא:

לגבי פיסקות (3) ו(5) הוחלט לטוב ולדון בהם לאחר סייקבע  
מא זה תקנון היטוב.

ה' ויינס:

הדרך הנכונה היא לקבוע מה הן העילות המטמטות בסיס להרחקה.  
אינני יודע מדוע להסתמס פה בצורה הפוכה: לקבוע קודם סיבות  
להרחקה, ואח"כ סיבות שבגללן אי-אפטר להרחיק.

י. שפירא:

אני מציע לבסח את סעיף 6(א)(3) כך: "נוהג להפד  
ביודעים חובות שהוטלו על המטיטב על-ידי תקנון היטוב

א. ריטלט:

אני מציע למחוק את פיסקה (5), ואת סעיפי מסנה (ב) ו(ג).

החקלאי".

אני מציע לבסח את סעיף-קטן (ד) כך: "בסעיף זה תקנון  
שהתייטבות לקיימם מטמטים תנאי מפורט בחוזה להתייטבותו של  
מועמד באותו יטוב.

היטוב פירוטו הכללים

אני מצאע למחוק את סעיף-קטן (ד) פיסקה (2).

יסנו טלוט סיבות אשר בגללן יכולה הוועדה להוציא את המועמד  
מיטוב, לפי הסקפתי: הזנחה, טימוט לרעה בגלים ומעטה אליטות.  
לכן אני מציע להוציא מכאן את כל בעיית התקנון.

ע. איכילוב:

רל.

ועדת החוקה, חוק ומשפט

6.5.53

חוק המועמדים להתיישובות חקלאיות.

ע. אמר: אני מוכן לוותר על פסקה (5) בסעיף-קטן (א), אם פסקה (3) בסעיף-קטן (א) תהיה קטורה לתקנון לפי נוסח סעיף-קטן (ד) פסקה (1) ו-(2).

ע. איכילוב: אם לא תתקבל הצעתו למחוק את סעיף-קטן (ד), אני מציע לכתוב בפסקה (1): "להתיישובות של המועמד (או של אותו מועמד) באותו ישוב". אני מציע למחוק את פסקה (2).

ה' ויינס: חוטב לנסח את הצעת חבר הכנסת איכילוב כך: "ההתיישובות לקיימם על-ידי המועמד מטמטיט הנאי להתיישובות של אותו מועמד באותו ישוב".

ע. איכילוב: בסעיף-קטן (ד) אני מציע להוסיף פסקה האומרת כי המועמד צריך לדעת זאת, ואם אינו יודע עברית, צריך שיהיה לו תרגום.

ה' ויינס: הדבר נוסד לוועדה המוועדת מאנשים הטכירים את התנאים, ולא נוסד לבית-משפט רגיל, מפני שהדברים מסובכים. אם יתברר לוועדה כי המועמד לא ידע את הפרטים, היא ודאי לא תחליט על זה. גם ההתראה מדחיקה כל חשש כזה.

ע. איכילוב: אם לא תתקבל הצעתו למחוק את פסקה (ד)(2), אזי: "אין כללים שנקבעו לאותו ישוב, ינהגו לפי התקנון והחוזים של הסוכנות היהודית ומתייבשה".

י. הררי: אולי ~~לדעת~~ שהטר, כמו שהוא צריך לאשר גוף התיישובות, יאשר גם את התקנון הזה.

א. דימלט: דומני כי בסוף הישיבה הקודמת הוחלט כי נראה תקנון כזה לפני שנחליט על כך.

היו"ר מ. אונג: אינני זוכר החלטה כזאת.

י. שפירא: לארגונים טובים ישנו תקנון לדוגמא. אולי כדאי לכתוב כאן שבמקרים כאלה יחול התקנון לדוגמא שנתקבל על-ידי אותו גוף התיישובות.

א. דימלט: אני מבקש לראות את התקנון הזה.

היו"ר מ. אונג: מבקש להביא לנו דוגמא של תקנון כזה לישיבה הבאה.

ע. אמר: תקנונים כאלה מסתרעים על עטרות עמודים. אני מציע שחברי הוועדה ידאגו לעיין בתקנון כזה עד לישיבה הבאה.

י. שפירא: אני מציע לתקן את פסקה (א)(2) ולכתוב: "או מטמטס בהם בדרך קבע שלא לצורך התיישובות".

ר.ל.

ועדת החוקה, חוק ומשפט  
6.5.53  
חוק המועצות להתייבנות וקלאית.

הבחלטתו 1. לא לקבל את הצעת א. ריטלט לכתוב בסעיף-קטן  
(ד) : "טטטטים תנאי ספורט בחוזה".

הסתייבות לא. ריטלט.

2. לקבל את הצעת ע. איכילוב לכתוב בסעיף-קטן (ד) :  
"---טהתחייבות לקייטט על-ידי המועמד טטטטת תנאי  
להתייבנותו של אותו מועמד באותו יטוב".

היטינת נועלה בטעה 10.45.